

var det radikale Venstres og ikke Socialdemokraternes. Det er saa vist ikke det socialdemokratiske Partis Program, der er blevet gennemført, medens den radikale Regering har siddet; det ved den højtærede Minister meget godt. Hvis ikke det konservative Folkeparti nu er de egentlige toneangivende for den nuværende Regering, har Socialdemokraterne heller ikke været det, den Gang de Radikale sad ved Magten. Vi var den lille Part, som støttede, hvor det var nødvendigt, ganske svarende til den Stilling, det konservative Folkeparti indtager under de nuværende Forhold. Naar den højtærede Minister fremdeles talte om Forholdene i Københavns Borgerrepræsentation, er det selvfølgelig, fordi den højtærede Minister helst vil tale om noget andet end det, der er Kærnen i denne Sag. Ministeren ved meget godt, at det aldeles ikke er, fordi man har lagt Principperne paa Hylden, at man i Københavns Borgerrepræsentation har taget det omtalte Standpunkt. Det ærede Medlem Fru Munch har udtrykkelig betonet, hvad Grunden var, nemlig at Udarbejdelsen af de nye Valgsteder vilde medføre store Udgifter og stort Spild af Arbejdskraft.

Naar den højtærede Minister erkender, at Opholdsbestemmelsen trænger til Revision, og at en saadan maa foreligge i en nær Fremtid, synes jeg, vi alle sammen skulde enes om at fremskynde Arbejdet i Udvalget. Saa kan det meget godt lade sig gøre at faa den nye Ordning gennemført, saaledes at den kan virke ved Valgene i Marts, naar Københavns Borgere skal vælge baade Borgerrepræsentanter og Hjelpekassebestyrelse. Saa er det Spørgsmaal løst i alle Parters Interesse, saaledes at Valgene bliver ensartede og Opholdsbestemmelsen bliver revideret, som ogsaa den højtærede Minister ønsker det.

Det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard sagde, at Opholdsbestemmelsen var ens for alle. Det er den aldeles ikke, af den simple Grund; at det er Arbejderne, der flytter mest. Det ærede Medlem ryster paa Hovedet, og det er rigtigt nok, at under Krigen har der været en Del Gaardmænd, som har solgt deres Gaarde og er flyttet ind til Byerne. Men under normale Forhold, naar der ikke er gaaet Spekulation i Bondebruget, er det i meget ringe Grad Gaardmændene, der flytter, saa er det Husmændene og Husmandsbørnene, der maa flytte for at faa Ejendom eller for at faa Arbejde; Opholdsbestemmelsen gaar derfor først og fremmest ud over den arbejdende Befolkning. Men den rammer tillige Bybefolkningen fremfor Landbefolkningen; Erfarin-

gerne viser, at der er et større Procenttal paa Landet, som har Stemmeret, end der er i Byerne, og navnlig end der er i København. Deraf fremgaar det altsaa, at Bestemmelsen ikke virker ensartet over hele Landet, hvad der var det, som skulde bevises, hvis det ærede Medlem vil opretholde denne uretfærdige Bestemmelse.

Det ærede Medlem Hr. Sven spørger, hvorledes han kunde være intransigent. Det skal jeg gerne sige: det er han, fordi han hører til den Del af det konservative Folkeparti, for hvilken Programmet skal gradueres, han er saa lebendig, at han aldeles ikke kan trives indenfor Partiet, medmindre Programmet bliver mere rummeligt. Det plejer at være de intransigente, overfor hvem der skal tages saadant et Hensyn; overfor de skikkelige behøves det ikke.

Maa jeg til Slutning sige, at hele denne Forhandling viser, at de to Regeringspartier, Venstre og det konservative Folkeparti, ikke vil være med til at give Ungdommen Valgret. Venstre vil være med til at revidere Opholdsbestemmelsen — det siger vi Tak for og vil gerne være med til at forhandle om —, men hverken Venstre eller det konservative Folkeparti vil være med til at revidere Spørgsmaalet om Valgretsaldere. Dette forekommer mig ganske mærkeligt. Navnlig Venstre plejer ellers at hælde til den Anskuelse, at den danske Ungdom er vel oplyst, bedre oplyst end Ungdommen i de fleste andre Lande, og da navnlig den Ungdom, som har været paa Højskole; den er saa dygtig, at den rager betydeligt op over det Standpunkt, som Ungdommen i andre Lande siges at staa paa. Det forekommer mig derfor mærkeligt, at vi her i Landet skulde have en Ungdom, som ikke kan faa Valgret i samme Alder som den, der giver Valgret i andre Lande. Selv i Sverige kan man gaa med til at give Vælgerne politisk Valgret, naar de er 23 Aar. Hvorfor i Alverden skal vi her i Danmark have en højere Valgretsaldere end i vort Naboland Sverige, tilmed naar vi plejer at gøre gældende, at vor Ungdom er bedre oplyst end Ungdommen derovre? Det forekommer mig, at hele det Standpunkt, Regeringspartiet og det konservative Folkeparti indtager, hviler paa meget svage Fødder; jeg haaber derfor, at vi i Udvalget kan enes om at faa denne Sag gennemført og faa Spørgsmaalet løst, saaledes at Valgene i Marts 1921 kan blive afholdt efter en ny og virkelig demokratisk Valglov.

Sven: Jeg kan selvfølgelig ikke lodde det inderste, dybeste i Socialdemokraternes